

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-42-09

Druk nr 1845

Warszawa, 31 marca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Policji.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

(-) Donald Tusk

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o Policji

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Art. 90. Na lokale mieszkalne dla policjantów przeznaczają się lokale będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów.”;

2) w art. 95:

a) w ust. 2 wstęp do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Decyzję o opróżnieniu lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90, wydaje się, jeżeli policjant.”;

b) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) jeżeli policjantowi lub jego małżonkowi przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90; w takim przypadku osobom tym przysługuje prawo wyboru jednego z zajmowanych lokali;”;

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w przypadku zajmowania lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90, przez policjanta lub członków jego rodziny albo inne osoby – bez tytułu prawnego.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Decyzję o opróżnieniu lokalu wydaje się również, jeżeli właściciel lokalu wypowiedział stosunek prawny dotyczący lokalu.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2008 r., sygn. akt K 7/07 (Dz. U. 171, poz. 1065).

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 90 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.) w zakresie, w jakim odnosi się do dalszego bezterminowego dysponowania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz podległe mu organy użytkowymi dotychczas lokalami mieszkalnymi w domach stanowiących własność prywatną z art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakwestionowany przepis reguluje trzy kwestie. Po pierwsze, precyzuje, jakie lokale wchodzi w skład tzw. zasobu mieszkaniowego resortu spraw wewnętrznych. Wśród nich są lokale mieszkalne w domach stanowiących własność prywatną. Po drugie, określa prawa przysługujące właścicielom opróżnionych lokali, w tym prawo do zamieszkania w domu lub lokalu oraz prawo do oddania go w najem bądź bezpłatne używanie. Po trzecie, dopuszcza możliwość przydziału opróżnionego lokalu mieszkalnego, którego właściciel we wskazanym terminie nie odda w najem lub bezpłatne używanie.

Trybunał uznał, że kwestionowany art. 90 ustawy o Policji pozbawia właścicieli budynków i lokali mieszkalnych, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, zarówno prawa do korzystania, jak i dysponowania (rozporządzania) przedmiotem własności. Przepisy przedmiotowej ustawy umożliwiają bowiem ww. właścicielom zamieszkanie w swoich lokalach bądź oddanie ich w najem lub bezpłatne używanie tylko wówczas, gdy lokale te zostaną opróżnione na mocy decyzji właściwego organu państwowego. Jednocześnie ustawa nie przewiduje żadnych środków prawnych, przy zastosowaniu których możliwym byłoby doprowadzenie do wydania takiej decyzji. Brak jest również mechanizmu prawnego pozwalającego na skuteczne rozwiązanie stosunku prawnego łączącego właściciela z lokatorem.

Bezterminowe pozbawianie właścicieli tego typu lokali prawa do korzystania i rozporządzania przedmiotem własności koliduje z konstytucyjnie zagwarantowaną zasadą proporcjonalności, gdyż stanowi nadmierną ingerencję państwa w prawa i wolności jednostki.

Obowiązek zapewnienia lokali mieszkalnych funkcjonariuszom Policji spoczywa na państwie i jego organach.

W ocenie Trybunału powołany przepis narusza również konstytucyjną zasadę równości. Właściciele lokali mieszkalnych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jego organów znajdują się w podobnej sytuacji, jak właściciele innych lokali mieszkalnych, które niegdyś podlegały szczególnemu trybowi najmu. Wspólną cechą obu tych kategorii podmiotów jest fakt, że w przeszłości zostali oni pozbawieni istotnych uprawnień składających się na treść prawa własności. Należy przy tym zauważyć, iż zaskarżony przepis reguluje prawa właścicieli lokali będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz podległych mu organów w sposób mniej korzystny w stosunku do przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.), która odnosi się do innych właścicieli.

W związku z powyższym Trybunał nakazał wyeliminowanie z obrotu prawnego niekonstytucyjnej normy dotyczącej bezterminowego dysponowania przez ministra oraz podległe mu organy użytkowanymi dotychczas lokalami mieszkalnymi w domach stanowiących własność prywatną.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 90 ustawy o Policji przez zmianę redakcji ust. 1 oraz usunięcie ustępów 2 – 5. Propozycja zmiany ust. 1 art. 90 nie ingeruje w treść przepisu od strony merytorycznej i ma charakter dostosowujący do obowiązującego systemu prawnego. Natomiast w przypadku regulacji prawnych, zawartych w ustępach 2 – 5, należy zauważyć, iż określają one status właścicieli mieszkań przeznaczonych dla policjantów mniej korzystnie w stosunku do właścicieli, objętych zakresem ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Regulacje te uzależniają bowiem możliwość realizacji prawa do zamieszkania w lokalu, jak również prawa do oddania go w najem lub bezpłatne używanie, od opróżnienia lokalu, przy czym właściciel nie ma prawnych środków skutkujących wydaniem decyzji o opróżnieniu.

W wyniku uchylecia ustępów 2 – 5 w art. 90 ustawy o Policji, do lokali prywatnych, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz podległych mu organów będą mieć zastosowanie przepisy ustawy o ochronie praw lokatorów,

mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 3 ust. 2 tej ustawy, przepisy w niej zawarte stosuje się do lokali będących:

- w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów,
- w dyspozycji jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz
- pozostających i przekazanych do dyspozycji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu,

jeżeli przepisy odrębne dotyczące tych lokali nie stanowią inaczej.

Wprawdzie wejście w życie powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego spowodowało stosowanie ogólnych przepisów zawartych w ustawie o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jednakże mając na uwadze konieczność zapewnienia przejrzystości prawa, zasadnym jest dokonanie eliminacji przepisów, powodujących ryzyko powstania wątpliwości interpretacyjnych. Zauważyć bowiem należy, iż Trybunał odnosząc się w wyroku do niekonstytucyjności art. 90 ustawy o Policji, orzekł w zakresie, w jakim przepis ten odnosi się do dalszego bezterminowego dysponowania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz podległe mu organy, użytkowanymi dotychczas lokalami mieszkalnymi w domach stanowiących własność prywatną.

W konsekwencji przyjęcia zaproponowanych zmian właściciele lokali prywatnych, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, nabędą prawo do rozporządzania tymi lokalami na zasadach ogólnych. W szczególności przedmiotowa zmiana w sposób niebudzący wątpliwości przyzna tym właścicielom prawo do dysponowania swoimi lokalami, a tym samym umożliwi im odzyskanie władztwa nad lokalami. Zauważyć należy, iż przepisy ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego uzależniają skorzystanie z uprawnień właścicielskich jedynie od skutecznego wypowiedzenia umowy najmu w wypadkach w niej określonych i w terminach w niej wskazanych.

W art. 95 w obowiązującym brzmieniu określone zostały przesłanki, w których właściwy organ zobowiązany jest do wydania decyzji o opróżnieniu lokalu. Katalog ten ma charakter zamknięty. W celu umożliwienia organowi wydania ww. decyzji, w przypadku gdy lokal będący w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz podległych mu organów stanowi własność osoby prywatnej, a osoba ta wypowie stosownie do przepisów ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu

cywilnego, stosunek prawny, proponuje się dodanie do art. 95 przesłanki, o której mowa w ustępie 3a.

Pozostałe regulacje zawarte w projekcie mają charakter dostosowujący treść zmienianej ustawy do nowego brzmienia art. 90.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono uwag w trybie ww. ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Cel projektowanej ustawy

Projekt ustawy stanowi realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2008 r., sygn. akt K 7/07. Zaproponowana zmiana art. 90 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.) umożliwi, zgodnie z zaleceniami Trybunału Konstytucyjnego, właścicielom lokali prywatnych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, prawo do rozporządzania nimi.

II. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Zmiana ustawy będzie miała wpływ na właścicieli lokali prywatnych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów.

Ponadto projekt w sposób pośredni może mieć wpływ na zasób mieszkaniowy ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

III. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przesłany w ramach konsultacji społecznych do: Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów, Zarządu Zasobów Mieszkaniowych MSWiA, Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA. Żaden z ww. podmiotów nie zgłosił uwag do niniejszego projektu.

Projekt ustawy przekazano również do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała niniejszy projekt.

Przedmiotowy projekt zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

IV. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, szacowana liczba mieszkań będących w jego dyspozycji lub podległych mu organów wynosi 500.

Należy przy tym zauważyć, iż osoby, które nie będą mogły dalej zamieszkiwać w ww. lokalach, będą uprawnione do policyjnych świadczeń mieszkaniowych oraz w zależności od stanu faktycznego danej sprawy, wnosić o przydział innego lokalu, wypłacenie pomocy finansowej lub przyznanie równoważnika za brak lokalu.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz przy założeniu, iż liczba przedmiotowych mieszkań wynosi 500, to kwota wypłacanego świadczenia z tytułu równoważnika za brak lokalu rocznie wyniosłaby w przybliżeniu 1 944 000 zł (stawka dzienna równoważnika 10,80 zł x 30 dni x 12 miesięcy x 500).

Jednakże zauważyć należy, iż niniejszy projekt wprowadza jedynie możliwość wypowiedzenia stosunku najmu przez właściciela lokalu będącego w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów. Zatem zaproponowana regulacja stanowić będzie podstawę do wypowiedzenia stosunku najmu, jednak uzależnionego od woli właściciela lokalu.

Reasumując, skutkiem zaproponowanej regulacji może być sukcesywne wyłączenie ww. lokali spod dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, a tym samym zwiększenie grupy policjantów uprawnionych do równoważnika za brak lokalu.

Skutki finansowe wejścia w życie niniejszego projektu ustawy zostaną sfinansowane z budżetu państwa z części 42 – „Sprawy wewnętrzne”.

V. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektu nie wpłynie na rynek pracy.

VI. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektu ustawy nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

VII. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektu ustawy nie wpłynie na rozwój regionalny.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ I
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

MED MD 659 09:DP AM

Warszawa, dnia 17 marca 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

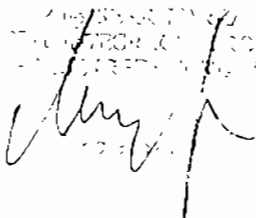
Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu *ustawy o zmianie ustawy o Policji*, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-42-09) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Mikołaj Dowgielewicz
Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej I
Sekretarz Stanu

SMB 642

2009-03-18